

igjennem Limfjorden en ikke ringe Betydning. Ja det følger af sig selv, at det vil Enhver, ogsaa Ministeriet, tillægge den. Men der staa ikke et Ord om, at det Projekt, som her ligger for, er en heldig Løsning; staa der Noget berørt om det, staa der i ethvert Tilfælde det Modsatte. Jeg veed nu ikke, hvad der staa, jeg erindrer ikke Skrivelsen — man kan jo ikke husse enhver Skrivelse — men refererer den sig særlig til dette Projekt, hvad den formodentligt gjør, saa er det en Afvisning og ikke Andet. Der kan derfor gjerne staa nogle høflige Bemærkninger om den almindelige Sandhed, at en saadan Forbindelse i og for sig kan have Betydning. Jeg støtter mig til den Kommission, der har undersøgt Projektet. Det ærede Medlems detaillerede Overslag skal jeg se bort fra, jeg skal strag sige hvorfor; men jeg kan ikke se bort fra, at denne Kommission — det ærede Medlem kan saa sætte den saa høit eller saa lavt han vil — udtaler, at det er det uheldigste Sted, der er valgt, at lægge Havnen ind i Sammenbugten. Forseiles Mundingen, som let sker, ville Skibene være udsatte for at strandes. Om Vinteren vil Kanalen selv ligesom Limfjorden tidlig fryse til og sent blive isfri; foruden forskellige andre Ting blandt Andet det, at intet af de Skibe, for hvilken Holsten — Kanalen er af Betydning, vil søge Limfjordskanalen, og intet af de Skibe, der ere saa langt nord efter, at en Limfjordskanal kunde benyttes, i Fald en saadan fandtes, vil som Regel søge Syd efter for at seile gjennem Holsten-Kanalen. Det maa antages, at de som sædvanligt ville gaa Nord om Stagen. Stedet er altsaa saa uheldigt valgt, og Anlægget saa uheldigt som muligt. Hvad selve Overslaget angaar, skal jeg ikke komme ind derpaa, da det er overflødigt. At det er urigtigt, er tilfulde godtgjort her i Salen, ganske særlig af det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (N. Andersen). Jeg lader det altsaa ligge, og jeg skal sige det ærede Medlem hvorfor. Naar jeg skal se paa de Tal, som det ærede Medlem forsvare, som ere opstillede i det Projekt, som det ærede Medlem forsvare, vil jeg helst se paa dem, som de foreligge, nemlig de 35 Mill. Dermed har jeg ikke sagt, at Tallene ere rigtige, men jeg vil helst se paa dem saaledes. Det er klart, at hvis Tallene ikke ere rigtige, vil der blive en Ompostering indensfor de forskellige Summer, og saa kommer jeg til de Punkter, som jeg har tilladt mig at fremdrage, og som jeg fremdeles hæveder. Det ærede Medlem kan saa forsvare sit Standpunkt, saa ofte han vil, og anføre de Grunde, han finder overbevisende; jeg bøier mig ikke for disse Grunde,

thi de ere ikke guldige. Jeg har tilladt mig at bemærke, at der er 35 Mill., af hvilke de 25 Mill. ere til Anlægget, de 10 ikke til Anlægget, men til Fremkaffelsen af Pengene, for at sige det med et rundt Ord. Det ærede Medlem roser sig af, at han som Forslagsstiller er gaaet 1 Mill. ned i Sammenligning med i Fjor, men af dem skal Ingeniøren have den halve Million som den, der har lavet Projektet. Dernæst sammenligner det ærede Medlem det med de Procenter, som man faaer ved visse Byggeforetagender. Foraavidt man imidlertid giver Procenter ved Byggeforetagender, er det ikke alene for at tilveiebringe en Tegning, men tillige for at administrere hele Arbeidet, altsaa Noget, der kan være Bederlag ikke for et enkelt, men for flere Aars Arbeide. Hvad den anden halve Million skulde bruges til, huster jeg ikke saa nøie, men det var vist til Stiftelsen. Dertil behøver man imidlertid ikke en halv Million endnu, naar man har 10, saa den hele eller halve Millions Afslag gjør ikke det mindste Indtryk paa mig, naar vi staa med 25 Mill. til Anlægget og 10 Mill. til Omkostninger. Disse Omkostninger vilde det ærede Medlem nu sammenligne med de Omkostninger, man ogsaa bruger ved andre offentlige Arbeider; jeg vil gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at jeg kender ikke noget Tilfælde, hvor der er beregnet over 10 Procent til uforudsete Udgifter, Tilveiebringelsen af Pengene og deslige. Hvis det havde været opført med en Sum af 2½ Mill., havde jeg ikke fundet Anledning til at komme ind paa en Kritik, men her er opført 10 Mill., og her siges, at det er ganske naturligt. De 5 Mill. ere Renter; det varer nogle Aar inden man tilveiebringer Pengene, altsaa skulle vi forrente dem. Er dette at forstaa saaledes, at paa den Dag, man begynder Arbeidet, skal man have alle 25 Mill. liggende, altsaa forrente dem fuldt, medens man arbeider? Jeg troede, at man ved et saadant Arbeide skulde skaffe Pengene efterhaanden som man har Brug for dem. Jeg anerkender altsaa, at der maa være noget Rentetab, men at man skulde være berettiget til af 25 Mill. at beregne sig Kapitalrente fra den første til den sidste Dag af Anlægets Udførelse, gaar unegtelig over min Forstand, og det er ikke den Maade, man pleier at regne paa. Saa komme de øvrige 5 Mill. Af dem skulle, om jeg huster ret, 2½ Mill. bruges til uforudsete Udgifter og de 2½ Mill. til Kurstab; men der tager jo det ærede Medlem atter feil, for i de 5 Mill. der ere beregnet i Forveien til Pengenes Tilveiebringelse, har man jo allerede beregnet det, man skal have